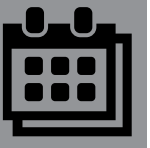

ΣΑΝ ΝΑ ΗΤΑΝ ΣΗΜΕΡΑ

ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1830 - Υπογράφεται το πρωτόκολλο της ανεξαρτησίας του ελληνικού κράτους, το οποίο προβλέπει την πλήρη ανεξαρτησία και εθνική κυριαρχία της Ελλάδας από την Οθωμανική Αυτοκρατορία ως το τελικό αποτέλεσμα της ελληνικής επανάστασης του 1821.

1870 - Επικυρώνεται η 15η τροπολογία του αμερικανικού Συντάγματος, διασφαλίζοντας το δικαίωμα ψήφου των πολιτών ανεξαρτητως φυλής.

1908 - Ιδρύεται ο Παναθηναϊκός Αθλητικός Όμιλος.

1933 - Ο Αδόλφος Χίτλερ ανακοινώνει ότι η επέκταση του ζωτικού χώρου στην Ανατολική Ευρώπη και η αδίστα-

κτη γερμανοποίησή της είναι οι τελικοί γεωπολιτικοί στόχοι της εξωτερικής πολιτικής του Τρίτου Ράιχ.

1945 - Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος: 1.000 B-17 βομβαρδίζουν το Βερολίνο, σε μία επιδρομή που σκότωσε 2.894 άτομα και άφησε άστεγους 120.000 κατοίκους.

1966 - Την οριστική απέλαση και των τελευταίων από τους 12.000 Έλληνες υπηκόους, κατοίκους Κωνσταντινούπολης, ως το τέλος Απριλίου, εξαγγέλλει η τουρκική κυβέρνηση μετά την κοινή δήλωση Αθηνών-Λευκωσίας περί προσήλωσης στον κοινό στόχο της ένωσης Ελλάδας-Κύπρου.

1967 - Εκτελείται δι' απαγχονισμού σε φυλακή της Μελβούρνης ο Ρόναλντ Ρά-

ιαν, το τελευταίο πρόσωπο που εκτελέστηκε στην Αυστραλία.

1989 - Το σκάνδαλο Κοσκωτά παίρνει νέα τροπή, όταν ο προσωπικός φίλος του πρωθυπουργού Ανδρέα Παπανδρέου, Γιώργος Λούβαρης, παραπέμπεται για κακούργημα, ως παραλήπτης μεγάλου ποσού, που υπεξαιρέθηκε.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

1791 - Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος, Έλληνας πολιτικός

1927 - Ηλίας Ρωσίδης, Έλληνας ποδοσφαιριστής

1946 - Βασίλης Σκουλάς, Έλληνας τραγουδιστής και λυράρης

1952 - Μαλβίνα Κάραλη, δημοσιογρά-

φος

1955 - Γιάννης Ζουγανέλης, Έλληνας τραγουδοποιός και ηθοποιός

1955 - Παντελής Καψής, Έλληνας δημοσιογράφος

ΘΑΝΑΤΟΙ

1468 - Γουτεμβέργιος, Γερμανός εφευρέτης

1960 - Θεόδωρος Χαβίνης, Έλληνας στρατιωτικός και πολιτικός

1971 - Άγγελος Τανάγρας, ψυχοφυσιολόγος

1975 - Ουμ Κάλουμ, τραγουδίστρια

1989 - Τζον Κασσαβέτης, Αμερικανός σκηνοθέτης και ηθοποιός

2012 - Νίκος Απέργης, ηθοποιός

Πρωτόκολλο Της Ανεξαρτησίας Του Ελληνικού Κράτους

Στις 22 Ιανουαρίου/3 Φεβρουαρίου 1830*, (Η Ελληνική Πολιτεία εφάρμοσε το Γρηγοριανό ημερολόγιο το έτος 1923. Η επομένη της 15-2-1923 ονομάστηκε 1-3-1923.) η Διάσκεψη του Λονδίνου διακήρυξε την πολιτική ανεξαρτησία της Ελλάδας, πράξη η οποία συνιστούσε διεθνή αναγνώριση του ελληνικού κράτους, και κατά συνέπεια την ίδρυση και την έναρξη της ύπαρξής του από την άποψη της διεθνούς κοινότητας.

Πριν όμως προχωρήσουμε διεξοδικά για το Πρωτόκολλο του Λονδίνου 1830, ας περιγράψουμε με λίγα λόγια τι είχε προηγηθεί.

Από τη μία οι συνεχείς στρατιωτικές επιτυχίες των Ελλήνων και από την άλλη οι σφαγές και οι καταστροφές των Τούρκων (Μεσολόγγι) δυνάμωσαν τη συμπάθεια για το ελληνικό έθνος αλλά και οι ενέργειες του Μαυροκορδάτου και η διπλωματική παρέμβαση του Καποδίστρια κατέδειξαν με περίτρωπο τρόπο στις Μεγάλες Δυνάμεις πως αργά ή γρήγορα θα δημιουργούνταν Ελληνικό Κράτος.

Έτσι οι Μεγάλες Δυνάμεις άρχισαν να αναθεωρούν τη στάση τους απέναντι στους Έλληνες. Η Μεγάλη Βρετανία, αρχικά, και η Ρωσία στη συνέχεια άρχισαν να δείχνουν θερμότερο ενδιαφέρον για την τύχη της Ελληνικής Επανάστασης. Μάλιστα προχώρησαν στην υπογραφή του Πρωτοκόλλου της Πετρούπολης (1826) που πρόβλεπε τη δημιουργία αυτόνομου ελληνικού κράτους. (Πιστές στις αρχές τους προσπάθησαν αρχικά να διαφυλάξουν την Οθωμανική Αυτοκρατορία).

Μετά την άρνηση της οθωμανικής πλευράς να δεχτεί αυτή τη ρύθμιση, η Βρετανία, η Ρωσία και η Γαλλία προχώρησαν στην υπογραφή της Ιουλιανής Σύμβασης του Λονδίνου (1827), η οποία έκανε λόγο για ίδρυση αυτόνομου ελληνικού κράτους. Αντιμετωπίζοντας τη νέα άρνηση του Σουλτάνου, οι Δυνάμεις προχώρησαν σε ναυτική σύγκρουση με την Οθωμανική αυτοκρατορία, τη ναυμαχία του Ναβαρίνου (1827), προκειμένου να επιβάλλουν τους όρους τους.

Παρά την ένοπλη επέμβαση των Δυνάμεων, η οποία λειτούργησε υπέρ των Ελλήνων, πολλά προβλήματα έμεναν άλυτα: η ακριβής υπόσταση του νέου κράτους (αυτόνομο, όπως επιθυμούσαν οι Δυνάμεις ή ανεξάρτητο, όπως ήθελαν οι Έλληνες), τα εδάφη που θα περιλάμβανε, η άρνηση της Οθωμανικής αυτοκρατορίας να δεχτεί τη δημιουργία ελληνικού κράτους, οποιασδήποτε μορφής.

«...Το Πρωτόκολλο του Λονδίνου ωστόσο, που υπο-

γράφηκε στις 10-22 Μαρτίου του 1829, περιείχε τον όρο ότι η Ελλάδα θα τελούσε υπό την επικυριαρχία της Υψηλής Πύλης και καθοριζόταν επίσης φόρος προς τον σουλτάνο 1.500.000 γρόσια. Οριζόταν συνοριακή γραμμή στο ύψος Αμβρακικού - Παγασπτικού κόλπου, ενώ προβλεπόταν επίσης κληρονομικός ηγεμόνας της Ελλάδας χριστιανός, ξένος προς τις βασιλικές οικογένειες των τριών δυνάμεων, που θα εκλεγόταν «κατά συναίνεση των τριών Αυλών και της Οθωμανικής Πύλης».

Η Υψηλή Πύλη αναγκάστηκε να αποδεχθεί τις αποφάσεις του Λονδίνου όταν καταβλήθηκε οριστικά από τη Ρωσία. Ενώ στις 27 Ιουλίου του 1829 απέρριπτε υπεροπτικά «την φιλικήν μεσιτείαν των ξένων Αυλών» και δεν δεχόταν «μηδέ και την υποτελή αυτονομίαν των εν Πελοποννήσω Ελλήνων», ύστερα από 18 ημέρες, όταν οι Ρώσοι είχαν διαβεί τον Αίμο και πλησίαζαν προς την Αδριανούπολη, η οθωμανική Πύλη έσπευσε να δηλώσει ότι «υπό αισθημάτων καλοκαγαθίας ορμωμένη, συγκατατίθεται εις την Συνθήκην του Λονδίνου και δέχεται τας προτάσεις των Πρεσβευτών αλλά υπό όρους». Λίγες ημέρες αργότερα, στο στρατηγείο του ρώσου αρχιστρατήγου στην Αδριανούπολη, οι εκπρόσωποι της οθωμανικής Πύλης υπέγραψαν το κείμενο της Συνθήκης της Αδριανούπολης της 14ης Σεπτεμβρίου του 1829 και αποδέχθηκαν με το άρθρο 10 της Συνθήκης αυτής όχι αόριστα μόνο τη Συνθήκη της 6ης Ιουλίου του 1827 αλλά και το Πρωτόκολλο της 10-22 Μαρτίου 1829, δηλαδή και τον καθορισμό της συνοριακής γραμμής Αμβρακικού - Παγασπτικού κόλπου. Κατά τον μεγάλο άγγλο πολιτικό Γλάδστονα, η Συνθήκη της Αδριανούπολης υπήρξε «το διεθνές συμβόλαιο της πολιτικής υπόστασης και αυτοτέλειας του ελληνικού κράτους...». Παράλληλα, η όξυνση των σχέσεων των Δυνάμεων με την Οθωμανική αυτοκρατορία, εξαιτίας του αποτελέσματος της ναυμαχίας του Ναβαρίνου, οδήγησε στην έκρηξη ενός νέου ρωσοτουρκικού πολέμου (1828-1829). Οι ρωσικές στρατιές όχι μόνο νίκησαν τον τουρκικό στρατό αλλά και έφτασαν λίγα χιλιόμετρα έξω από την Κωνσταντινούπολη. Έτσι, η Ρωσία, πανίσχυρη τόσο απέναντι στο Σουλτάνο όσο και απέναντι στις άλλες Δυνάμεις, φαινόταν έτοιμη και ικανή να λύσει μόνη της το Ελληνικό Ζήτημα επιβάλλοντας μια λύση που θα της εξασφάλιζε τα μεγαλύτερα οφέλη.

Αντιμέτωπες με ένα τέτοιο ενδεχόμενο, η Μ. Βρετανία και η Γαλλία συμφώνησαν στη δημιουργία ενός ανεξάρτητου ελληνικού κράτους.

Σημαντικό ρόλο στην κατάληξη αυτή έπαιξε και ο Ιωάννης Καποδίστριας, Κυβερνήτης της Ελλάδας από το 1828, που ασκούσε διπλωματικές πιέσεις στις Δυνάμεις.

Στις 22 Ιανουαρίου - 3 Φεβρουαρίου του 1830 η διάσκεψη του Λονδίνου, ύστερα από αγγλική πρόταση, διακήρυξε την πολιτική ανεξαρτησία της Ελλάδας με το άρθρο 1 του Πρωτοκόλλου που υπογράφηκε από τους πληρεξουσίους της Αγγλίας, της Γαλλίας και της Ρωσίας. Το άρθρο 1 του Πρωτοκόλλου της 3ης Φεβρουαρίου 1830 όριζε: «Η Ελλάς θέλει σχηματίσει έν Κράτος ανεξάρτητον, και θέλει χαιρεί όλα τα δίκαια, πολιτικά, διοικητικά και εμπορικά, τα προσπεφυκότα εις εντελή ανεξαρτησίαν».

Η πανηγυρική αυτή διακήρυξη της πολιτικής ανεξαρτησίας της Ελλάδας συνιστούσε διπλωματική πράξη ιδρυτική του ελληνικού κράτους. Η διεθνής αναγνώριση του ελληνικού κράτους σήμαινε έναρξη της υπάρξεώς του από την άποψη της διεθνούς κοινωνίας. Η πρόοδος σχετικά με τους αντίστοιχους ορισμούς του Πρωτοκόλλου της 10-22 Μαρτίου 1829 ήταν μεγάλη και είχε σπουδαιότητα κρίσιμη. Αντίθετα οι ορισμοί του Πρωτοκόλλου εκείνου για τα σύνορα του ελληνικού κράτους αθετούνταν μερικώς με ό,τι όριζε πολύ δυσμενέστερα για την Ελλάδα το άρθρο 2 του νέου Πρωτοκόλλου.

Έτσι η ελληνική επικράτεια θα περιλάμβανε τα εδάφη που βρίσκονταν νότια της γραμμής που ενώνει τους ποταμούς Αχελώο και Σπερχειό (συνοριακή γραμμή Αχελώου-Σπερχειού).

Η ρύθμιση αυτή άφηνε έξω από την ελληνική επικράτεια σημαντικό τμήμα της δυτικής Στερεάς Ελλάδας το οποίο βρισκόταν υπό ελληνικό έλεγχο και κατοικούνταν από ελληνικούς πληθυσμούς. Αυτό έγινε για δύο, κυρίως, λόγους: αφενός για να πειστεί η Οθωμανική αυτοκρατορία να αποδεχτεί την ελληνική ανεξαρτησία και αφετέρου γιατί η Μεγάλη Βρετανία δεν επιθυμούσε το νέο ελληνικό κράτος να έχει άμεση γεωγραφική επαφή με τα αγγλοκρατούμενα, τότε, Επάνησα.

Τελικά, η δημιουργία της Ελλάδας, του ανεξάρτητου νεοελληνικού κράτους, ήταν αποτέλεσμα δύο, κυρίως, παραγόντων: από τη μια πλευρά του πολυέχρονου και πολυαίμακτου αγώνα των Ελλήνων για Ανεξαρτησία, που ξεκίνησε με την Επανάσταση του 1821 και από την άλλη πλευρά των διαβουλεύσεων και της παρέμβασης των ισχυρών Δυνάμεων της εποχής.